

MISIO. NIERIAUS LAIŠKAI

18

Münchenas, 1948 m. rugsėjo 15 d.

Brangios lietuviškos moterys!

Šių metų sausio mėnesį Gerb. T. Bružikas S. J. parašė laišką vyrams. Tikiuos, pravartu būtų vieną kartą pasvarstyti, kas yra

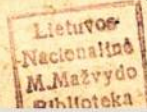
MOTERIS KRISTAUS IR BAŽNYČIOS GYVENIME

Daugelis moterų, matydamos, kad Bažnyčios gyvenime vadovaujamas vietas užima vyrai, gali nuliūsti ir jaustis lyg nustumtos į šalį, lyg jos būtų visiškai netinkančios aukštesnėms pareigoms.

Tiesa, Kristus Kunigystės galią ir garbę, sujungtą su dalyvavimu Bažnyčios hierarchijoje, paskyrė tik vyrams. Bet ar dėl to jau reikia manyti, kad moterys yra nuskriaustos visais kitais atžvilgiais? Jokių būdu ne! Priešingai, — moterys daug daugiau vertinamos, negu kaip kam atrodo. Tai paašškės panagrinėjus, kaip Kristus vertino moterį, ateidamas į šį pasaulį ir vėliau savo žemiškame gyvenime; taip pat kai panagrinėsime, ką reiškia moteris Bažnyčios gyvenime. Iš to galėsime nustatyti, kokie šių dienų moters uždaviniai ir kaip ji turi juos atlikti.

Kristus ir Marija

Kokį kelią Išganytojas pasirinko ateiti į šį pasaulį? — Per moterį! Jo kūnas ir siela galėjo būti sutverti kaip suaugusio žmogaus, arba Jis galėjo ateiti kaip kūdikis, bet be moters pagalbos. Dievas galėjo tai padaryti. Bet ne! Jis išsirenka sau motiną, nuolankią ir skaisčią mergaitę, iš kadaisė žymios, bet tuo laiku nuskurdusios, be turtų ir garbės, karaliaus Dovydo giminės. Ją taip išaukština, apipila tokiomis malonėmis, kokių niekada joks sutvėrimas neturėjo ir neturės. Ji neturi nuodėmės, pavaldėtos per Adomo nepaklusnumą Dievui. Marijos tyrumas bus idealu ir pavyzdžiu ne tik kiekvienam žmogui, bet net patys angelai stebėsios Jos dorybėmis. Į šios Mergaitės iščią panorėjo nusileisti pats Dievo Sūnus, imti iš Jos kūną, kraują, maistą, kaip kūdikėlis būti nuo Jos priklausomas. Jėzus nieko, po dangiškojo Tėvo, taip nemylėjo, kaip Mariją. Jo didi, kaip kūdikio, jaunuolio ir vėliau suaugusio vyro meilė buvo nukreipta į Mariją, kaip į verčiausiąją ir mieliausiąją Motiną. Šia meile Išganytojas norėjo Marijai atsilyginti už visa tai, ką Ji dėl Jo padarė ir iškentėjo, Dieviškąją motinystę Sventčiausioji Mergelė buvo be galo pagerbta ir iškelta virš visų kūrinių. Ji buvo tarsi įjungta į giminystę su pačia Sventčiausiąja Trejybe. Savo maldose ir

giesmėse Bažnyčia sveikina Mariją kaip vertčiausią dangiškojo Tėvo Dukterį, ištikimiausią Sventosios Dvasios Sužadėtinę ir mieliausią Dievo Sūnaus Motiną.

Zmonijos išganyme ši Moteris turi žymią dalį. Jos motiniškai globai Viešpats ant kryžiaus paveda kiekvieną iš mūsų šventojo Jono asmenyje ir drauge visą Bažnyčią. Danguje Marijai tenka didi ar kilni pareiga dalinti Dievo malones žmonėms, kiekvieną iš mūsų užtarti; Ji globoja Bažnyčią, Ji rūpinasi Bažnyčios reikalais ir pagelbsti jai kritiškais momentais. Tai ypač pastebime įvairiais laikotarpiais iš Marijos pasirodymų. Juose Ji perspėja žmones, kad liautųsi Dievą rūstinę: Aukščiausiojo vardu Ji grąšina bausmėmis, jei nepasitaisys ir nedarys atgailos. Šiuose apsirėškimuose didelė dalis tenka moterims, daugiausiai paprastoms mergaitėms, kaip Lurde, Fatimoj, Bergame ir kit. Marija pasako ir patiki joms Dievo apreikštas pasplaptis, o jos yra pasiryžusios viską iškentėti ir net mirti, kad tik išpildytų Marijos joms patikėtą uždavinį.

Kitos moterys Kristaus gyvenime

Kurias kitas moteris, be savo Motinos, Vašpats sutiko savo gyvenime? Jau vien iš to, ką sužinome iš Evangelijos, matyti, kad Išganytojui moterų sielos nemažiau rūpėjo, kaip vyrų. Moterys parodė daugiau meilės, užuojautos, supratimo Kristui ir jos skelbiams idealams negu vyrai!

Po įsikūnijimo pirmasis Kristaus susitikimas su moterimi, tai vienos senutės motinos ir jos sūnaus dar iščioje, šv. Elzbietos ir šv. Jono Krikštytojo apšvietimas Sventosios Dvasios malone ir pašventinimas. Dievas įkvėpia Marijai troškimą padaryti šį meilės darbą savo giminaitei, ją aplankant ir jai patarnaujant.

Keturiasdešimtąją dieną po gimimo dieviškasis Kūdikielis Motinos buvo nuneštas į šventyklą ir kaip pirmgimis paaukotas Dievui. Čia Jis suteikia džiaugsmo kitai senelei, našlei Onai, kuri jau keliasdešimt metų tarnavo Viešpačiui šventovėje. Kas apsakys jos džiaugsmą, kai ji paima dieviškąjį Kūdikielį iš Motinos rankų ir glamonėja Jį, priglausdama prie savo širdies. Jos siela buvo pilna laimės, nes ji matė Išganytoją. Ta vargšė moteris ir senelis Simeonas tampa pirmaisiais Mesijo skelbėjais.

Viešame gyvenime Kristų sekė būrys moterų. Tai apaštalų motinos ir kitos Viešpaties mokinės. Jos ypač rūpinosi Išganytojo ir apaštalų pragyvenimu. Lozoribus ir jo seserų Marijos ir Mortos namai Betanijoje buvo Viešpačiui atsigavimui ir poilsio vieta. Ten Jo nepersekiojo parisiejų klastinga neapykanta. Ten Jis pailsėdavo po sunkių apaštalavimo darbų ir varginančių kelionių. Abidvi seserys viską darydavo ir aukodavosi, kad mielajam Svečiui būtų gera pas jas. Jėzus net išpėjo Mortą už perdidelį rūpestį daugeliu dalyku.

Jėzus puolusias moteris pakeldavo ir padarydavo šventomis. Pavyzdžiu tebūnie Marija Magdalena. Nuo tos lemiamos valandos, kai ji Viešpačiui nesvetingose Simono vaišėse ašaromis mazgojo kojas, šluostė savo plaukais ir patepė brangiuoju tepalu, tapo viena iš didžiausių Jėzaus mylėtojų ir sekėjų.

Kartą Naime Jėzus sutiko skausmo palaužtą našlę liūdnoje procesijoje. Ji lydėjo palaidoti nešamą vienintelį sūnų — visą savo viltį šiame gyvenime. Viešpačiui pagailo motinos ašarų ir Jis ją pagerbė, sugrąžindamas jai gyvą sūnų. Kananietės, t. y. pagonės moters, duktė buvo velnio kankinama. Jėzus truputėlį pabando jos tikėjimą ir patenkina prašymą. Kraujo plūdimu serganti moteris pagija tik paliesdama Jo drabužį. Viešpats pasigaili svetimotės moters, at-

leidžia jai nuodėmės, apgina nuo parisių, besikėsinančių ją užmušti akmenimis. Koks gailėstingas Išganytojas samarietei prie Jokūbo šulinio! Jis, atspėdamas jos mintis, pradėdamas nuo tokio paprasto dalyko kaip geriamas vanduo, padeda jai suprasti, kokia vargana jos siela. Jėzus šiai moteriai prisipažįsta esąs Mesijas ir galįs jai padėti. Ir toji nusidėjėlė, gyvenanti jau su kelintu svetimu vyru, įtiki ir tampa Jo uolia apaštale tarp savo tautiečių.

Moteryų meilė ir užuojauta ypač pasireiškė Jėzaus kančioje. Vienas apaštalas Jį išdavė, kitas išsigynė, kiti pabėgo. Tik būrelis moterų Jį lydėjo kryžiaus kelyje į Kalvariją ir budėjo drauge su Juo skaudžiausiose valandose. Moterys rūpinosi Jėzaus kūno laidotuvėmis, nieko nebijodamos ir nesigallėdamos nei triūso nei išlaidų.

Moterys taip pat pirmosios prisikėlusio Kristaus džiaugsmo dalyvės. Kristus, pasirodęs savo Motinai, pirmiausia apsiereiškia šventai Marijai Magdalenai ir kitoms jos draugėms. Apaštalai tik vėliau pamato Viešpatį. Moterys pirmos jiems praneša apie prisikėlimą ir turi nemaža vargo, kol įtikina apaštalus.

Moteris ir Bažnyčia

O Bažnyčios gyvenime ar moteris nepaliko gilių pėdsakų? Bažnyčios garbinamų šventųjų eilėse randame ištisus būrius moterų ir mergaičių. Tai šventosios išpažintojos ir kentėtojos moterys, našlės ir mergaitės, iš įvairių kraštų ir luomų. Visais amžiais netrūko kilnių moterų, kurios sielų gelbėjime nuveikdavo didžių darbų. Kai kurios iš jų savo dvasia ir veikla prilygsta didiesiems Bažnyčios mokytojams. Retas vyras tiek nuveikė, kiek šventoji Teresė iš Avilės, karmelitų ordino reformuotoja. Si didžioji mistikė paliko nenykstančios vertės raštų, kurie ją sugretina su žymiaisiais Bažnyčios Mokytojais. Sv. Skolastika šventajam Benediktui, šv. Klara šv. Pranciškui — tai dvi didžios pagalbininkės, pritaikant šių dviejų ordinų įsteigėjų regulas moterims. Šventajai Kotrynai Sienietei Kristus skyrė uždavinį parvesti popiežių atgal į Romą iš Avignono ištrėmimo. Kam Viešpats apreiškė savo Švenčiausios Širdies turtus, jei ne šventajai Margaritai Marijai Alacoque? Ir per ką pirmiausia, jei ne per ją, tuos turtus suteikė kitiems? Kukli mergaitė Teresėlė, pereito amžiaus gale užsidariusi ir mirusi Lisieux Karmelyje, visą pasaulį sudomino savo dvasia. Ir dabar mažai terasime katalikų, kurie nepažintų rožės iš dangaus beriančios šventosios, jos negarbintų ir nesišauktų užtarimo.

Apie didžius moterų darbus ir jų įtaką Bažnyčioje būtų galima prirašyti ištisas knygas. Bet dėl vietos stokos pasitenkinome priminę vieną kitą faktą, kad moterys pamatytų ir tikėtų, jog jos daug reiškia Bažnyčioje, ir ne tik gali, bet ir privalo savo įtaką ir jėgas panaudoti šių dienų blygybių gydyme ir taisyje.

Moters didybė

Minios moterų gyvena, dirba ir miršta, nepalikdamos garsaus vardo žemėje. Tačiau jų gyvenimas ir darbai turi didžios vertės Dievo akyse! Kas duoda Kristaus Bažnyčiai šventuosius? Jie nedegsta kaip grybai po lietaus. Taitylių jų didvyrių — motinų kantraus auklėjimo ir maldų su ašaromis vaisius! Atimkim geras krikščionės moteris — motinas iš šeimų ir tos šeimos taps plėšikų lindynėmis, o tuo pačiu visame pasaulyje nedorybių bangos kils aukščiau Ararato kalno viršūnės. Nėjkinuojama yra geros moters

įtaka pasauliui! Nuo jos auklėjimo⁴ labai dažnai priklauso dvasiniai pašaukimai, jos pastangomis išauga uoliųjų pasauliečių apaštalų eilės. Nežiūrint to, retai kas pastebi, kokių didžiųjų ir net heroiškų pastangų turi motinos padėti, kad dorai išauklėtų vaikus, padarytų juos vertais Bažnyčios sūnumis ir dukromis. Kiek apie motinų vargus, aukas ir laimėjimus rašo laikraščiai? — Jie daugiau iškelia kinų, teatrų ir sporto žvaigždžių pastangas ir laimėjimus, kaip motinų, nuo kurių tiek daug pareina visos žmonijos gerovė. Tiesa, motinų darbas kuklus, mažai pastebimas. Kaip saulės, lietaus ir trašos įtaka augalams: praeina keli mėnesiai, kol laukai pradeda geltonuoti auksinėmis, pilnomis grūdų varpomis. Taip yra ir su vaikų auklėjimu. Motinos žodžiai, pavyzdys ir malda yra šviesa, šiluma ir maistas vaiko sielai. Nuo jų jaunas žmogus bręsta gerame, stiprėja protu ir valia. Tuo būdu pamažu vystosi naujasis šio pasaulio ir dangaus pilietis.

Taigi, esamos ir būsimos motinos, matote, kaip svarbios ir kilnios, bet kartu ir atsakingos jūsų pareigos! Dievas laukia ir reikalauja, kad jas atliktumėte visu jums imanomu rimtumu ir uolumu! Bet Dievas kartu trokšta savo malone Jums padėti, ir tik su Jo pagalba išpildysit savo garbingą, bet ir sunkų pašaukimą. Tebūnie tai Jūsų pasididžiavimas ir garbė. Bet kartu bijokite, kad neapviltumėt jumis pasitikinčių!

Marija — moters pavyzdys ir idealas

Didelė yra moterų įtaka bei pagalba pasaulio gerinime ir sielų išganyme. Jos ne tik pačios tampa šventosiomis, bet su Dievo ir Bažnyčios pagalba ugdo kitus šventaisiais. Visa tai moteris gali pasiekti, jei ji žiūri į Mariją, kaip į savo idealą ir pavyzdį, ir stengiasi nuo jo niekuomet nenukrypti. Bet Marija, taip aukštai iškelta, tokiomis gausiomis dovanomis išpuošta, gali atrodyti, tarsi Ji būtų ne toks pat žmogus, kaip kiekviena kita moteris. Ne, moterys, Marija buvo viena iš jų, ir yra jų garbė ir pasididžiavimas! Išoriniai Marija nieku nesiskyrė nuo kitų to laiko moterų. Ji perėjo visus moters gyvenimo laipsnius: buvo mergaitė, sužadėtinė, žmona, motina, o vėliau našlė, sulaukusi senyvo amžiaus. Ji buvo darbininkė — dirbo paprastą šeimnininkės darbą. Bet Ji surado laiko ir malda. Drąsiai galime tvirtinti, kad malda Marijos gyvenime užėmė tokią vietą, kokią turi oras žmogaus gyvenime — tai sultys ir jėga, kurios palaiko sienoje malonės gyvenimą, jį stiprina ir ugdo. Marija meldavosi nuoširdžiai — dėkodavo Dievui už suteiktas malones ir prašydavo naujų. Ji mėgdavo atliekamomis nuo darbo valandomis skaityti ir mąstyti Dievo Žodį, dažniausiai Psalmes ir Pranašų knygas. Jos širdis užsidegdavo meile, dėkingu nuolankumu ir pasitikėjimu Aukščiausiojo Apvaizda, svarstant, kokiais keliais Dievas vedė savo tautą iki tų laikų, kada netrukus įvyks žmonijos išganymas. Nors Marijos rankos būdavo užimtos darbu, bet Jos širdis ir lūpos kalbėdavosi su Dievu. Marija po Jėzaus yra mums visiems maldos mokytoja ir pavyzdys.

Marija gyveno tarp savo giminių ir kaimynų. Visi Nazareto gyventojai buvo Jai pažįstami. Kasdien Jai tekdavo susidurti su kaimynais, einant vandens iš miestelio šulinio parsinešti ir kitokiomis progomis. Ji nuoširdžiai juos sveikindavo, pasiteiraudavo apie juos. Nuoširdi, pilna meilės ir supratimo; šypsena niekuomet neužgėso Jos veide. Ji Kanos vestuvėse tuoj pastebėjo giminaičiams galintį kilti nemalonumą ir išprašo iš Jėzaus padauginti vyno. Sventčiausioji Mergelė — tai šviesioji saulė žemiškojo gyvenimo dienosė giminių, kaimynų ir pažįstamų tarpe. Visi gerieji Jai jautė pagarbą ir meilę, nes iš Marijos žodžių

ir elgesių tryško kažkokia antgamtinė jėga, ir visiems atrodė gera ir miela Ją matyti ir su Ja kalbėtis. Dabar Marija šviečia visiems iš dangaus. Jos pilnas meilės, gerumo ir užuojautos šypsniš guodžia ir ramina mūsų širdis šiame pilname žiaurumo ir neteisybių pasaulyje. Bet Marija kviečia ir šių dienų moterį būti ta gaivinanti saulute ne tik savo vyrui, ne tik savo šeimai, bet ir savo kaimynams ir visai aplinkai. Būkite lyg balzamas, kurs gydo žaizdas, švelnina kentėjimus ir skleidžia aplinkui meilų kvapą. Pastėpkite savo skausmą širdyje, kaip Marija darydavo. Ji žmonėms nesipasakodavo, kiek turinti kentėti, nesisūkdavo nuolatos savo vargais. Panašiai ir jūs, nešdamos laimę ir džiaugsmą kitiems, pačios laimingos tapsite.

Tokia buvo Marija savo žemiškojo gyvenimo ir vargo dienose. Bet dabar, būdama apvilktą garbės ir nemarumo skraiste, gi savo galia, įtaka ir žavumu stovi nepalyginamai aukščiau už visus Dievo sutvėrimus. Kristus pastatė Mariją tyrumo, nuolankumo ir tikro, amžino grožio idealu. Jos dieviškumu dvelkianti būtybė traukia kiekvieną, net ir nusidėjėlį. Ji žavi ir smerkia be žodžių, ragina būti geresniu. Dabar toje Moteryje visa žmonija randa laimę ir kelią pas Kristų. Dievo Sūnus nori, kad Jo mieliausioji Motina būtų tiesiausias kelias visiems Jo atpirkiesiems ir drauge Jos vaikams ateiti pas Jį. Jis tam tikslui Ją išsirinko — sau ir mums!

Be to, kadangi Marijoje yra įkūnytas tikras mergystės ir motinystės idealas, Kristus Ją stato jums, moterys ir mergaitės, tikro moteriškumo pavyzdžiu ir idealu. Jėzus trokšta, kad stengtūsi Ją sekti visos moterys. Kristaus valia, kad ir vyrai matytų moteryje kažką kilnesnio — ne tik kūną, kurs gali patenkinti jų pageidimus. Kiekvienas vyras turėtų rasti ir įžiūrėti moteryje tai, ką Kristus ir šv. Juozapas rado Marijoje: motiną, seserį, gyvenimo draugę, kuri kelia aukštyn, paskirta žibėti dorybėmis ir traukti kitus į gera; būtybę, kurios paskyrimas — amžina garbė ir laimė, kaip ir pačios Marijos.

Deja, pasaulyje viskas vyksta priešingai. Daugelį kraštų užplūdo ištvirkimo bangos. Moteris tampa blogų žmonių gaidulių auka. Užtenka tik pavartyti kurį nors iliustruotą žurnalą: kiek ten nepadorių, moterį žeminančių paveikslų! Kinai ir teatrai taipgi moterį panaudoja kaip priemonę aistroms kurstyti ir pelnui semti. Paskelbkime kovą tiems moters priešams ir išnaudotojams!

Atrodė, lyg būtų dviguba moralė: viena, kurią Kristus ir Bažnyčia moko, o kita, kurią rėdo modernūs pasaulis. Kai kur, pvz., Amerikoje, net akademinėje spaudoje atsiranda nuomonių, kad moralė, girdi, reliatyvus dalykas — ji turinti prisitaikinti prie žmogaus skonio ir reikalavimų. Vadinasi, ir ištvirkimas nėra nuodėmė! Bloga tik tai, ką valstybės įstatymai draudžia ir kas gali būti prieš kito asmens laisvę. Taip galvoja modernūs žmogus, užmiršdamas, kad yra Dievas, kuris dorovės dėsnius kiekvienam žmogui į širdį įdėjo ir Bažnyčiai pavėdė sielą ir nesikeičia, kaip nesikeičia pats Dievas ir žmogaus prigimtis.

Parodykite, kas esate!

Matome, kaip pasaulis, atsitolinęs nuo Kristaus ir Bažnyčios dvasios, supranta moteriškumą ir kaip jį iškraipo, talkindamasis žmogaus netvarkingiems gaiduliams. Ištvirkėliams moteris tapo kūniškumo, gėidulingumo įrankiu, ne Dievo siūsta atstove meilės, tiesos karalystei kurti. Jūsų, krikščionių moterų, pareiga ir garbė reikalauja pasipriešinti šiai taip iškreiptai sąvokai ir atitaisyti tą moters pažeminimą. Visos moterys, kurios nori įgyti pagarbos ir meilės, turi sekti Marijos pavyzdžiu.

Jūsų, moterys, pareiga — parodyti sugedusiam pasauliui, kad nesate nedorėlių aistras tenkinti, bet kad jūsų kūnas yra šventoji Dievo bažnyčia. Save gerbdamos, jūs prisidėsite prie to, kad ir kiti jus gerbtų. Jei savyje matysite Marijos paveikslą ir stengsitės jį laikyti tyrą ir skaisų, jei pasipriešinsite užgaidoms nedorėlių, norinčių išniekinti jūsų skaisybę, tada prisidėsite prie ugdymo tikrojo moteriškumo, kuris yra įkūnytas Marijoje.

Jūs turite priklausyti Bažnyčiai ir šeimai. Mergaitės, laikykite save pagarboje ir saugokite savo kūną bei sielą skaisčią būsimiems vaikučiams, kuriais jus vėliau apdovanos Dievas, kai sudarysite šeimą. Jūs, žmonos ir motinos, laikykite save ir savo šeimą šventume. Šalinkite nuo šeimos židinio tuos asmenis, kurie kėsinasi sudrumsti jūsų ramybę, laimę ir tyrumą.

O ką reikia daryti su tomis mergaitėmis ir moterimis, kurios savyje išniekino Marijos paveikslą ir eina nedorybių keliais? — Ir tokioms nevėlu pasitaisyti, tapti pagarbos vertomis moterimis ir įsigyti Jėzaus ir Marijos draugystę. Kad ir didelės nusidėjėlės buvo Marija Magdalena, Marija Egiptietė, šv. Margarita iš Kortonos, bet jos turėjo drąsos pasitaisyti. Viešpats jas apdovanojo gausiomis malonėmis, o Bažnyčia šiandien jas garbina kaip didžias šventąsias, galingas pas Dievą savo užtarymu. Mūsų pareiga melstis už puolusias ir, pasitaikius progai, kalbinti, raginti, kad pasitaisytų ir grįžtų į doros kelią. Malda ir geras žodis nepasiliks be įtakos. Nors dabartiniu metu tokios nusidėjėlės gali atmesti mūsų raginimus, bet ateis laikas, ypač didesnio skausmo ir nelaimės valandoje, kada jos susimąstys ir grįš prie Dievo. Kai kuriuose kraštuose veikia seserų vienuolijos, kurių pagrindinis uždavinys — priglauti palaidūnes dukteris grįžtančias į savo tėvo namus. Ten pagydoma jų dvasia ir kūnas, ir perauklėtos jos stoja į gyvenimą tarp garbingų moterų. Artimo meilė bei gailestingumas to reikalauja. Dievas baus visus tuos, kurie galėjo šioms nelaimingoms ištiesti pagalbos ranką, bet to nepadarė.

Dorybės keliais

Kaip liūdna, kad skaisybė pasidarė retas ir jau nebebranginamas perlas, neišmanėlių laikomas negalimu ir net nenaudingu. Kur dingo tos nekaltos mergaitės, kurios buvo šeimos džiaugsmas ir tautos pasididžiavimas? Kur toji drovumo liepsna, kuri apipildavo nekaltos jaunuolės veidą, kai jai iš netyčių pasitaikydavo ką nors nepadoraus išgirsti ar pamatyti?

Dangų puošia nekaltų mergelių būriai, kurios pirmaisiais krikščionybės amžiais už tikėjimą ir skaisybę mielai atiduodavo savo jauną gyvybę. Amžių bėgyje vis atsirasdavo moterų, kurios sušvytėdavo pasauliui skaldriu grožio ir nekaltumo spinduliu. Tokios buvo šventosios Agnietė, Cecilija, Klara, Kotryna Sienietė, Teresė Didžioji, Margarita Alacoque, mažoji Teresėlė, pal. Marija Goretti... Prisiminkime tik garsiąsias žmonas ir motinas, kaip šv. Moniką, Elzbieta, Joaną de Chantal, šv. Ritą, kuri po 15 kančios ir vargo metų meile ir pagarbos vertos šventosios kviečia ir mūsų tremtinę lietuvę moterį įnešti į pasaulį daugiau Dievo ir artimo meilės, daugiau tyrumo, įsijautimo ir pasiukojimo. Nebus tada toks tvankus ir sunkus gyvenimas patiems tremtiniais, tiek ir kituose materialinio ir dvasinio suirimo apimtuose kraštuose, jei atsiras daugiau tokių moterų, kurios eis visur gera skleisdamos, savo švelnia ranka gydamos žmonių žaizdas.

Kas reikia daryti?

Pirmiausia rūpinkitės, kad jūsų visas gyvenimas šeimoje ir už jos ribų būtų tikrai pavyzdingas ir katalikiškas. Visur ir visada elkitės, kaip pridera dorai šeimai motinai ir kilniai žmonai ar mergaitei. Čia man peršasi Tertulijono, antrojo amžiaus Bažnyčios rašytojo žodžiai apie tų laikų krikščionę moterį. Staf kaip gražiai jis apie ją atsiliepia: „Krikščionė moteris lanko brolius skurdžiausiose lindynėse; naktį ji keliasi melstis ir dalyvauti iškilmingose Bažnyčios apeigose (t. y. šv. Mišiose), artinasi prie Dievo Stalo, įsiskverbia į kalėjimus paguosti kenčiančiųjų; atvykstančiam iš kitur broliui paruošia savo namą ir priima jį kaip svečią. Pokyliuose himnai ir aistringos dainos jai visai nerūpi. Malda ir santūrumu ji šaukiasi Jėzaus Kristaus; jos nepamatyti begėdiškuose vaidinimuose; ji pasilieka namie ir išeina, kai turi rimtą priežastį: lankyti sergančių brolių, dalyvauti šventoje Aukoje, klausyti Dievo žodžio. Ji neturi papuošalų ant rankų, kurios, gal būt, vieną dieną nešios grandines, taip pat perlai ir smaragdai nepuošia jos galvos, kuriai grėsia persekiojimo kalavijas“. Tai toks pasiliko liudijimas apie pirmųjų amžių krikščionę moterį. Mūsų laikai panašūs į pirmųjų amžių krikščionybės laikus. Ištikimoms Kristaus sekėjoms ir dabar grėsia persekiojimas, kalėjimas ir mirtis. O kad visos katalikės moterys, nesvarbu, kur jos begyventų, ką jos beiškentėtų, paliktų savo vaikams ir vaikų vaikams vertą savęs liudijimą!

Skąudu, kad šiais laikais daug yra moterų, kurios motinos ir žmonos vardo nė už centą nevertos, nes neatlieka savo pareigų.

Todėl taip svarbu ir jums gyventi pagal Dievo ir Bažnyčios įsakymus! Dažnai lankykite bažnyčią, ypač neapleiskite šventadieniais šv. Mišių. Dažna išpažintis ir šv. Komunija, susijungimas su Dievu kasdieninėse maldose, sąmoningas pergyvenimas tikėjimo tiesų — tebūnie jūsų stiprybės šaltinis.

Be to, jūs turite žinoti, kad naujųjų laikų žmogus pradeda šeimą pergyventi, kaip šaltinį savo asmenybei tobulinti ir atbaigti. Vyras nori žmonoje rasti ne tik gerą savo vaikų motiną, rūpestingą šeimninę, bet ir ypač jį suprantančią gyvenimo draugę, kuri pajėgia su juo žingsnis po žingsnio žengti per gyvenimą ir dvasiškai draug su juo bręsti. Kai Bažnyčios, mokyklos, visuomenės ir savojo luomo palaikanti ir kelianti įtaka pakąsta, o kai kur ir visiškai išgriauta, šeima ir moterystė tampa beveik vieninteliu, natūraliu, paties Viešpaties norėtu, sakramentu pašvęstu, visiems prieinamu asmenybės išsiskleidimo ir šventumo keliu... Šitam asmeniškam gyvenimui šeimoje jums turi rūpėti priaugti, visu rimtumu prisiruošti. Moters, žmonos savybių išugdymas bei priaugimas jų pareigoms sukuria pilnutinę moteriškąją asmenybę, tą amžinąją moteriškumą, kuris mus taip žavi Marijoje ir kiekvienoje kilnioje moteryje, ir kuriam niekas neatsispiria (Plg. A. Maceinas str. „Žmona ir motina“, š. m. „Aidu“ 14 Nr.). To moteriškumo jėga yra meilė — ir ne kūniškoje meilėje, bet dvasinėje. Be šios dvasinės meilės ir ana greit nublunka, perdega. Dvasinės meilės esmė yra gero linkėjimas ir darymas kitam. Krikščioniškoji meilė žiūri ne tiek to asmens gražumo, patrauklumo, naudingumo, susijungimo su juo, kiek to, kad jis Dievo vaikas, Kristaus brangiu krauju atpirktas, Dievo Apvaizdos skirtas artimesnis ar tolimesnis bendrakeleivis pakeliui į amžinąją Tėvynę, nuo kurio daugiau ar mažiau priklauso Dievo garbė, mano žmoniškoji ir dangiškoji laimė ir už kurio likimą aš irgi turėsiu atsakyti... Tos dvasinės meilės — to gero linkėjimo, darymo kitam ir davimo iš savo gėrybių — reikia mokytis ir iš Dievo dažnai prašyti. Tik nuolatine pratyba ir savęs kontrole galima pirmiausiai išmokti įsijausti į kito dvasią ir kas jam

skaudu ar malonu, o po to mintyse, kalbose ir darbu vienam iš tų dalykų reiktų skirti po porą — trejetą. Moteriai duoda pasisekimo ir padaro ją laimingą ne kurios tik iš kišenės ištraukia taip reikalingus piniginiai, ne emancipacija — išsilaisvinimas iš tėvų ir vyrų globos, ne mokslų išėjimas ar gerai apmokamos tarnybos, bet išėjimas aukštosios širdies mokyklos išsiugdymas kilnios moteriškosios asmenybės, tikrai krikščioniškai kuklus, darbštus, pasiaukojęs, pamaldus moters ir motinos gyvenimas! Tada jūsų išganingą įtakę pajus ne tik jūsų vyrai ir vaikai, bet ir toji aplinka, visuomenė, kuriuje jums tenka gyventi.

Lotyniškas posakis sako: „Nemo dat, quod non habet — niekas negali duoti to, ko pats netur.“ Taip bus ir su jumis. Nebūsité tikrai vyrų gerbiamos ir mylimos gyvenimo draugės — žmonos, neduosité savo šeimai gero krikščioniško išauklėjimo, jei pačios nebūsité šaunios moterys, geros katalikės, tikrai sąmoningai praktikuojančios savo tikėjimą. Tada ir jūsų nelaiminga, nukrikščioninta šeima, vaikams suaugus ir išsiskirsčius, skleis pikto sėklą. Pasaulius tokiu būdu eis blygn. Tad nesistebėkim, jei Dievo teisybė, įžeista žmonių nuodėmių, vėl ims jį bausti naujais karais ir kitomis nelaimėmis. Matot, kokia atsakomybė jūsų laukia, jei nebūsité geros katalikės ir pavyzdingos savo vaikų auklėtojos. Bet jeigu šį didįjį uždavinį išpildysité, Dievas jums gausiai atlygins.

Gera žinau, jūsų gyvenimas tremtyje kartus, dažnai be jokios paguodos. Motinoms dažnai tenka sukti galvą, kad surastų išeitį, kuo aprengti savo mažyčius, kai neateina per Balfą ar per kitą organizaciją ar asmenį prašytoji pagalba — ir tai pasitaiko labai dažnai. Jums sunku žiūrėti į liesus veidukus savo vaikelių, prašančių duonos kąsnio, o jūs jos neturite. Tai skaudu, bet ar verta dėl to nusiminti ir graužtis? Atsiminkite, kad ir Išganytojas su Švenčiausiąja Motina kentėjo neturtą ir net ištrėmimą Egipte. Darykite iš savo pusės, kas galima, pasitikėkite Dievo Apvaizda ir tikrai nebūsité apleistos. Gyvenimo vargą vargdamas, stokodamas net reikalingų dalykų, žmogus vis tiek pildo Dievo valią, jei visa tai įvyksta be mūsų pačių kaltės. Atsiminkite, kad jūsų ir jūsų vaikų Angelai Sargai skaičiuoja kiekvieną sąrašą, kiekvieną atsidūsimą dėl vaikelių ir jūsų pačių nelaimių, jei tik visa tai pakeliat kantriai, dėl Dievo meilės, nemurmėdamos prieš Jo šventąją Apvaizdą. Neveltui dabar kenčiate. Ateis valanda, kada Viešpats jums apreikš, kodėl Jis leido jums taip kentėti. Ir jei būsité viską kantriai iškentėję, gausiai Jums Dievas atlygins tikriausiai danguje, o gal būt, ir šiame gyvenime.

Baigdamas linkiu Jums drąsos, jėgų ir malonės vykdyti tuos paties Dievo jums skirtus didžius uždavinius Bažnyčios, visuomenės ir šeimos gyvenime.

Su Jumis bendroje maldoje

J. Sukackas S. J.

MALDOS APAŠTALAVIMO INTENCIJOS spalio mėnesi:

Bendroji: Už tremtinių ir emigrantų sielų reikalus.

Misijų: Už Indonezijos misijas.

MOTINOS, išigykite labai gražią J. Burkaus knygėlę — *Mažųjų Dienelės*. Ją galima gauti pas autorių ir visus spaudos platintojus.

J. Bružikas S. J.

„M. L.“ adresas: (13b) Pullach bei München, Berchmanskolleg. 10 Pf.
Missionsbrief als Manuskript gedruckt. — Verlagsanstalt Manz, Dillingen-Donau.

92.789.220